

Huvudman

Helsingborgs kommun
kontaktcenter@helsingborg.se

Beslut

Datum 2026-05-11
Dnr SI 2026:2778
Sida 1 (6)

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskolan Drottninghögsskolan i Helsingborgs kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Drottninghögsskolan i Helsingborgs kommun en anmärkning avseende brist rörande tillgång till skolbibliotek. Drottninghögsskolan i Helsingborgs kommun ska senast den 30 september 2026 vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet in de delar det avser biblioteksplan och bemanning av skolbibliotek.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:2778) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har våren 2026 inlett en tillsyn av Drottninghögsskolan i Helsingborgs kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Drottninghögsskolan följer gällande bestämmelser om elevers tillgång till bemannade skolbibliotek.

Tillsynen har genomförts den 16 april 2026 genom intervjuer med elever, biblioteksvärd, lärare och rektorn samt observationer. Som en del av tillsynen har även huvudmannens och skolenhetens biblioteksplaner

granskats. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Tillgång till skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av observationer och intervjuer med elever, biblioteksvärd, lärare och rektorn framgår att det finns ett bibliotek på skolenheten som är tillgängligt dagligen för alla elever. Vidare framgår av observationer och intervjuerna att bibliotekets verksamhet är samlad i en lokal som hålls ordnad av en biblioteksvärd. När biblioteksvärden inte är på plats i biblioteket, ansvarar lärarna för att hjälpa eleverna i biblioteket. Likaså framgår att utbudet av analoga medier är målgruppsanpassat och att det finns ett varierat utbud av till exempel kapitelböcker och referenslitteratur. Av intervjuerna framgår även att elever och lärare använder sig av biblioteket och dess utbud i undervisningen. Eleverna uppger att de använder biblioteket främst för att låna böcker och läsa.

Av observationer och samtliga intervjuer framgår att biblioteket inte tillhandahåller digitala medier som film och musik. Det finns inte heller någon dator eller digital läsplatta i biblioteket som eleverna kan använda. Av intervjuer med biblioteksvärden, lärare och rektorn framgår att eleverna har tillgång till digitala medier via deras egna datorer som tillhandahålls av skolenheten. Via datorerna har eleverna tillgång till bland annat en flerspråkig boktjänst. Av intervju med rektorn framgår vidare att arbetet med digitala medier inte bedrivs av biblioteksvärden utan av lärarna i klassrummen. Vidare uppger rektorn att det finns en projektor i biblioteket genom vilken biblioteksvärden kan visa film.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår bland annat att eleverna i förskoleklass och grundskolan ska ha tillgång till skolbibliotek på den egna skolenheten. Med

skolbibliotek avses i denna lag en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga och digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. (2 kap. 24 a § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att elevers tillgång till olika medier, exempelvis tryckta och digitala verk så som skön- och facklitteratur är beroende av hur de presenteras. Det är därför viktigt att det tydliggörs att skolbibliotekens bestånd av medier ska vara samlad, gemensamt och ordnat. Detta innebär att de medier och tjänster som skolbiblioteket förfogar över ska vara samlade på ett och samma ställe och ha en särskild lokal. Det hindrar såklart inte att det utöver skolbibliotekets bestånd även finns exemplar av skön- och facklitteratur att tillgå i klassrummen. Regeringen bedömer dock att det är viktigt att skolbibliotekets medier och tjänster finns samlade på ett ställe för att de ska vara tillgängliga för så många elever som möjligt. (prop. 2023/24:164, s. 21)

Av förarbeten till skollagen framgår att för att främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet behöver skolbiblioteken därför inneha såväl analoga som digitala medier. Begreppet medier bör ha samma innebörd som i bibliotekslagen och innefatta både litteratur i olika format och andra kulturuttryck som musik och film (prop. 2012/13:147 s.22)

Av läroplanen framgår att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek. (Lgr22, 2.8 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten inte uppfyller författningarnas krav vad gäller tillgång till digitala medier i skolbiblioteket. Av tillsynen framgår visserligen inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav vad gäller att det vid skolenheten finns en samlad, gemensam och ordnad verksamhet med ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av analoga medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen.

Tillsynen visar dock att det i skolbibliotekets utbud saknas tillgång till digitala medier i olika format och kulturuttryck som exempelvis musik och film, vilket är en brist. Skolbiblioteket ska finnas i en särskild lokal där det bedrivs en genomtänkt verksamhet som ska vara samlad, gemensam och ordnad. Mot den bakgrunden kan digitala medier och digitala tjänster som finns tillgängliga på annan plats, inte ses som en del av skolbibliotekets utbud och innehåll. Detsamma gäller för digitala inläsningstjänster som tillhandahålls vid skolenheten men som inte finns att tillgå i skolbibliotekets lokal.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Helsingborgs kommuns verksamhet vid Drottninghögsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att det i skolbibliotekets utbud ska finnas ett allsidigt och målgruppsanpassat utbud av digitala medier som ställs till lärarnas och elevernas förfogande för att användas som en resurs i undervisningen. Mot bakgrund av att skolbiblioteket i övrigt uppfyller författningarnas krav bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Helsingborgs kommun en anmärkning.

Biblioteksplan

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har inkommit med en biblioteksplan som är daterad den 6 maj 2024 och som avser biblioteken i Helsingborgs stad under perioden 2024–2028. Huvudmannen har också inkommit med en biblioteksplan som avser Drottninghögsskolan för läsåret 2025–2026. Av planen framgår bland annat uppgifter om ändamålen med skolbibliotek, vad ändamålen innebär och hur skolenheten ska arbeta för att ändamålen ska uppnås. I planen framgår vidare att skolenhetens biblioteksvärd och pedagogerna ansvarar för bemanningen av skolbiblioteket.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår även att varje huvudman ska i en biblioteksplan precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås. (2 kap. 24 c § skollagen)

Av förarbetena till skollagen framgår att det ska framgå av biblioteksplanen hur skolbiblioteksverksamheten är tänkt att fungera och bidra till elevernas lärande, med bland annat uppföljningsbara och konkreta mål, visioner och aktiviteter. Vidare framgår att skolbibliotek ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. I och med att huvudmannen i biblioteksplanen ska precisera hur ändamålet med skolbiblioteksverksamheten ska uppnås ska biblioteksplanen alltså även omfatta bemanningen av skolbiblioteket. Det ska således i biblioteksplanen anges till exempel hur många timmar i veckan och med vilken frekvens en skolbibliotekarie ska vara på plats. (prop. 2023/24:164 s. 37)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bemanning av skolbibliotek

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av biblioteksplanen och intervjuer med elever, biblioteksvärden, lärare och rektorn framgår att skolenheten har en biblioteksvärd samt att biblioteket är öppet alla dagar i veckan. Enligt rektorn bemannar biblioteksvärden biblioteket från klockan 07.30 fram till stängning.

Av intervjuer med biblioteksvärden, lärare och rektorn framgår att biblioteksvärdens uppdrag är att förstärka läsningen, göra biblioteket tillgängligt för alla på skolan samt se till att det finns ett samarbete mellan biblioteket och klassrummet. Av intervjuerna samt biblioteksplanen framgår vidare att det är pedagogerna som arbetar med medie- och informationskunnighet i klassrummet. Om pedagogerna vill ha förstärkning kring medie- och informationskunnighet, finns det böcker som är anpassade för barn att låna som sedan kan användas för högläsning i klassrummet. Enligt de intervjuade finns det också en möjlighet för biblioteksvärden att vara ute i klassrummet och föreläsa inom detta område.

De intervjuade ger flera exempel på aktiviteter som främjar ändamålen med skolbibliotek och som biblioteksvärden och pedagogerna har fått i uppdrag att arbeta med. Slutligen framgår av intervjuerna att nuvarande bemanning är tillräcklig för att uppnå ändamålen med skolbibliotek.

Rättslig reglering

Av bibliotekslagen framgår att biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. (2 § bibliotekslagen [2013:801])

Av skollagen framgår att utöver de ändamål som anges i 2 § bibliotekslagen (2013:801) ska ett skolbibliotek främja elevernas läsande och medie- och informationskunnighet. (2 kap. 24 b § skollagen)

Av skollagen framgår att skolbiblioteken ska vara bemannade i sådan utsträckning att ändamålen med skolbibliotek uppnås. (2 kap. 24 d § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Alexander Aleryd

Beslutsfattare
Signerat av: Alexander Aleryd

X Radenka Milikic

Föredragande
Signerat av: Radenka Milikic